

Klassieke Verhale deur Charles Dickens

Nicholas Nickleby

Ralph Nickleby het in Golden Square, Londen, gewoon.
Ander mense wat daar gewoon het, het geglo hy is ryk,
hoewel niemand geweet het hoe hy sy geld verdien nie. Hy
het koue, rustelose oë gehad.

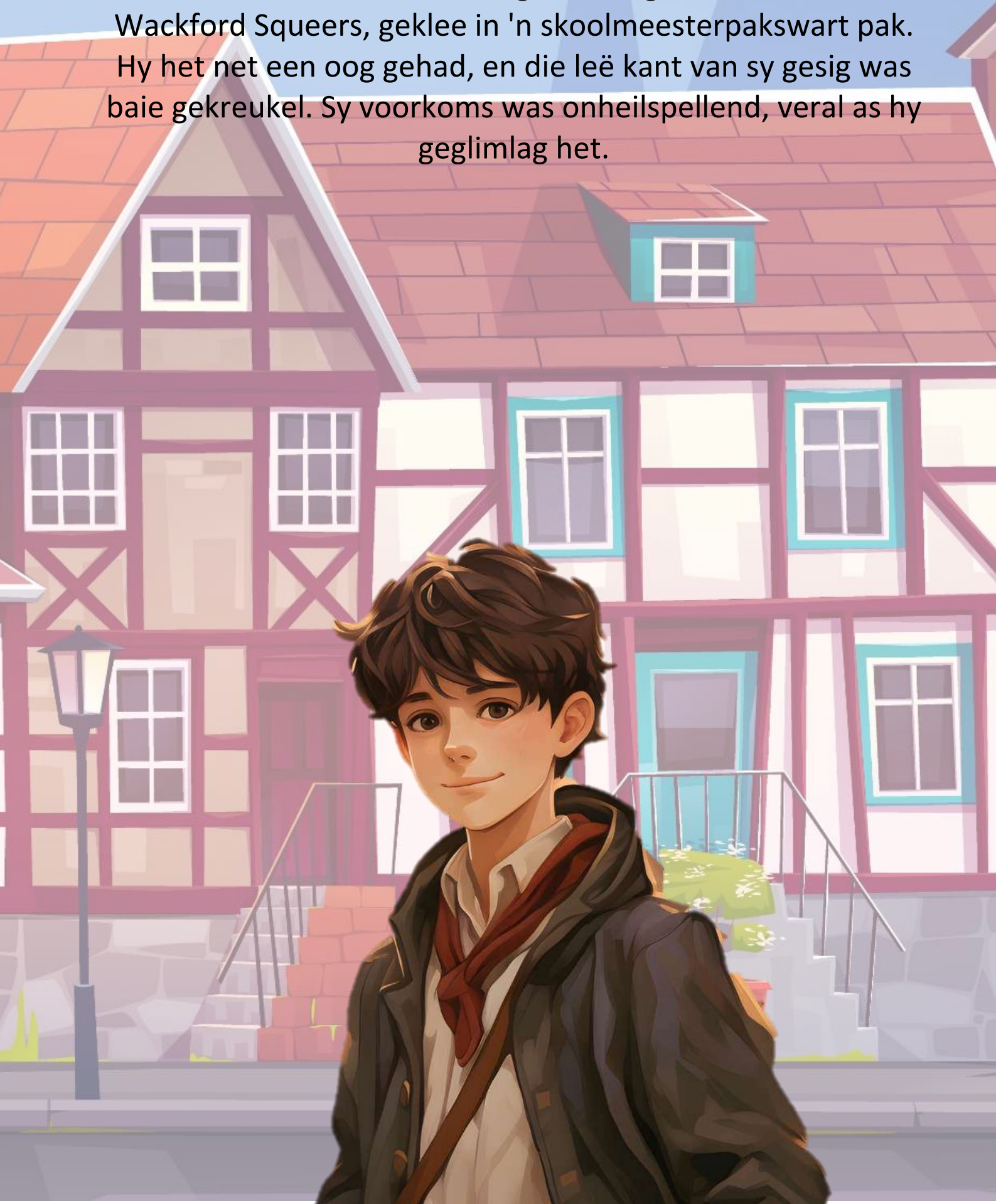
Een dag, toe Ralph van 'n vergadering af huis toe terugkeer, is hy ontmoet deur Newman Noggs, sy assistent, 'n lang middeljarige man met 'n kunsoog. Hy het vir Ralph 'n koevert met 'n swart rand gegee — Ralph se broer het gesterf en sy familie brandarm agtergelaat. Glad nie ontsteld nie, het Ralph sy broer se weduwee en haar kinders, Nicholas en Kate, gaan besoek. Hulle het van Devon af gekom en by Miss La Creevy se huis in die Strand tuisgegaan.

Toe daar om hulp by hom aangeklop is, het Ralph Nickleby vir Nicholas 'n advertensie gewys vir 'n assistent by mnr. Wackford Squeers se skool, Dotheboys Hall, in Yorkshire, en gesê: “Laat hom daardie pos kry en sy fortuin is gemaak.” Aanvanklik huiwerig, het Nicholas uiteindelik geantwoord: “Ek is bereid om enigiets te doen wat u van my verlang. Laat ons dadelik ons geluk by mnr. Squeers gaan probeer.”

Naby Smithfield-mark was die Saracen's Head-herberg. Om halfvier een middag het 'n klein, ongelukkige seuntjie op 'n houtkis in die koffiekamer gesit. Langs hom was mnr. Wackford Squeers, geklee in 'n skoolmeesterpakswart pak. Hy het net een oog gehad, en die leë kant van sy gesig was baie gekreukel. Sy voorkoms was onheilspellend, veral as hy geglimlag het.

Terwyl hy met mnr. Snawley gepraat het, wat dit oorweeg het om sy twee stiefseuns na Dotheboys te stuur, het Ralph ingestap en die dienste van sy neef Nicholas aangebied, “vars uit die skool, met alles wat hy daar geleer het nog bruisend in sy kop, en niks bruisend in sy sak nie.” Squeers het dit oorweeg, toe na Nicholas gedraai, wat sy oom vergesel het, en gesê: “Jou oom se aanbeveling het dit beslis.” Nicholas is aangestel.

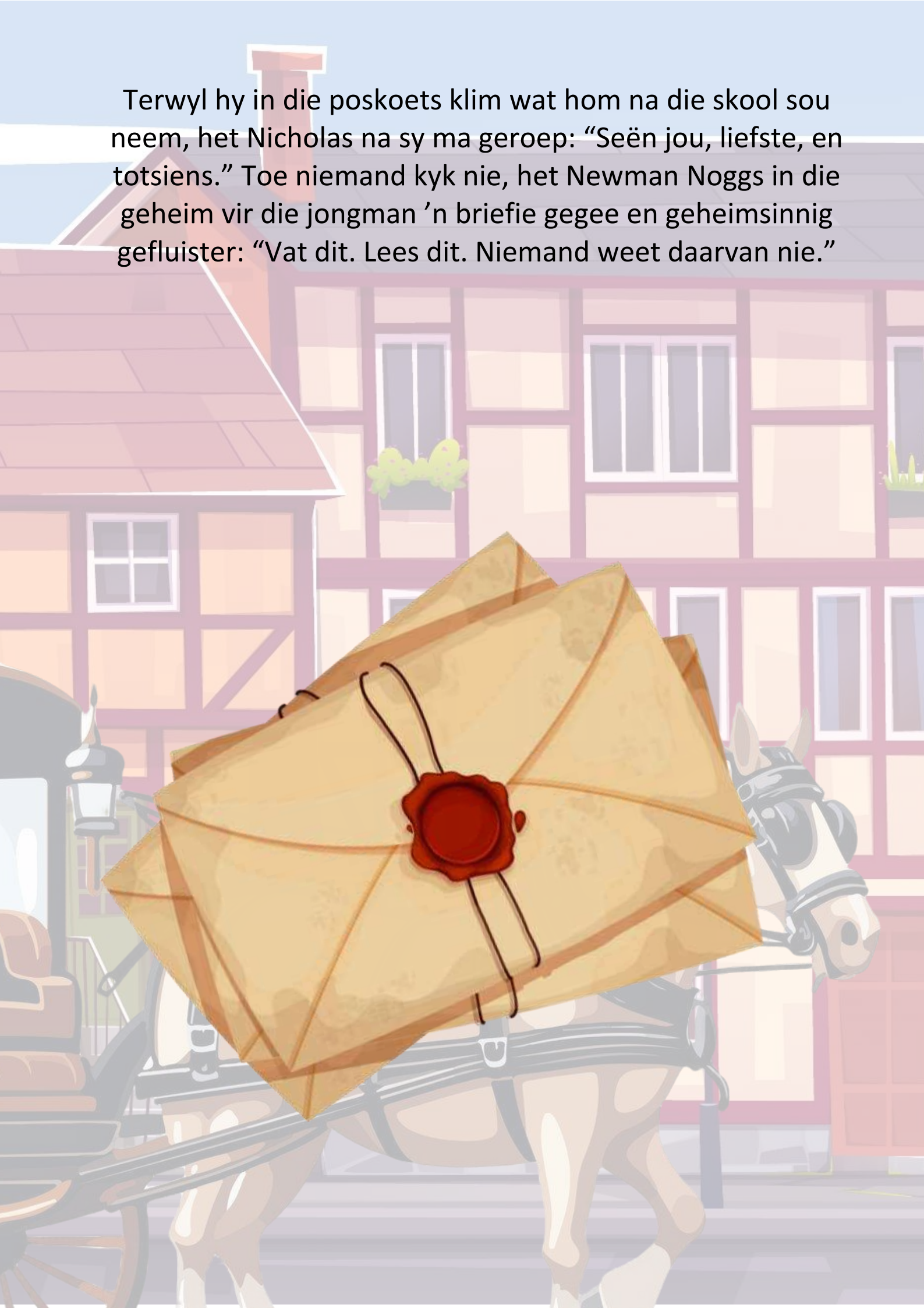
Ralph het Nicholas huis toe gestuur om te gaan pak, en vir hom 'n paar dokumente gegee met die woorde: “Los hierdie papiere by my klerk.”

'n Kis is 'n groot, stewige houër wat gebruik word wanneer mense op lang reise gaan. Dit kan klere of boeke bevat. 'n Deal koffer was 'n goedkoop kis wat van denneplanke gemaak is.

In Golden Square het Newman Noggs baie bleek geword toe Nicholas aankondig dat hy na Dotheboys gaan. Nicholas se saggearde suster, Kate, het ook haar twyfel gehad. Toe sy mnr. Squeers ontmoet, het sy vir haar broer gevra: “Watter soort plek kan dit wees waarheen jy gaan?” Maar Nicholas het vas besluit.

Terwyl hy in die poskoets klim wat hom na die skool sou neem, het Nicholas na sy ma geroep: “Seën jou, liefste, en totsiens.” Toe niemand kyk nie, het Newman Noggs in die geheim vir die jongman ’n briefie gegee en geheimsinnig gefluister: “Vat dit. Lees dit. Niemand weet daarvan nie.”

Nicholas het saam met Squeers en 'n paar seuns gereis wat op pad was om leerlinge by Dotheboys te word. Die reis na Yorkshire was moeilik, maar uiteindelik het hulle aangekom by 'n lang, koud-uitsienende huis van een verdieping hoog, met 'n paar vervalde buitegeboue daaragter. 'n Vreemde, lang seun, wat Nicholas later uitgevind het Smike genoem word, het die werfhek oopgemaak en met 'n lamp vorentoe gestap.

Later het Nicholas 'n eenvoudige aandete saam met mnr. en mev. Squeers geëet en gou hul dogter, Fanny, en hul seun, Wackford, ontmoet.

Daardie aand, terwyl hy gereed gemaak het vir bed, het Nicholas die brief van Newman oopgemaak. Omdat Nicholas se pa hom vroeër gehelp het, het Newman aangebied om Nicholas by te staan indien hy ooit hulp nodig sou hê.

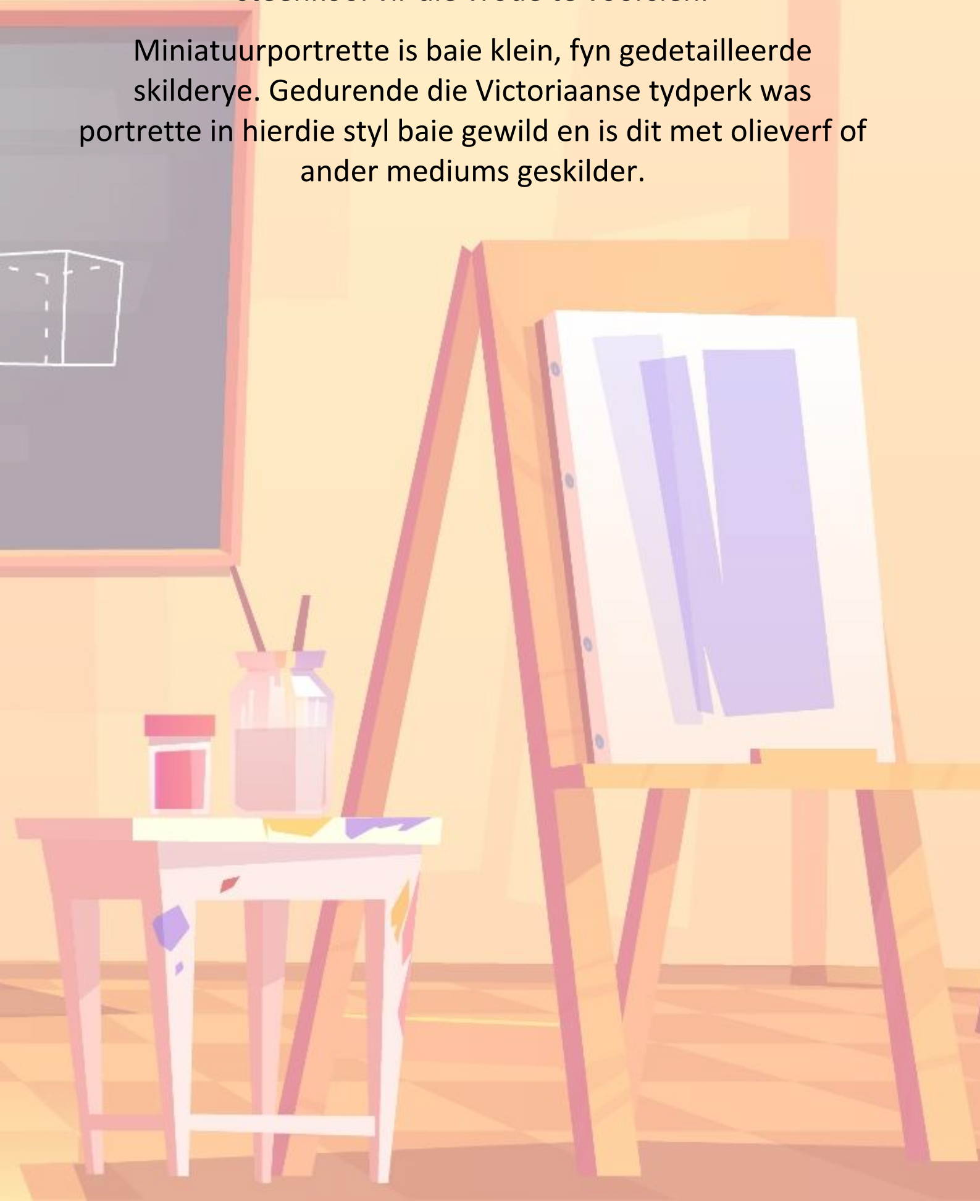
Terug in Londen het Kate vir Miss La Creevy gesit, wat miniatuurportrette geskilder het, toe Ralph daar aankom. Hy het vir haar 'n pos by Madame Mantalini gereël. Hoewel dit nie die pos was waarop sy gehoop het nie, het Kate gesê: “Ek is baie dankbaar teenoor u, oom.”

Ralph het ook nuwe verblyf vir sy familie gereël. Newman het vir Kate en mev. Nickleby na kamers in 'n somber huis in Thamesstraat geneem. “Hierdie huis maak 'n mens mismoedig en koud,” het Kate bibberend gesê, “asof een of ander onheil daaroor gekom het.”

Alhoewel hy self arm was, het Newman Noggs sy bes gedoen deur meubels te reël, melk vir tee te bring en steenkool vir die vroue te voorsien.

Miniatuurportrette is baie klein, fyn gedetailleerde skilderye. Gedurende die Victoriaanse tydperk was portrette in hierdie styl baie gewild en is dit met olieverf of ander mediums geskilder.

Onbewus van dit alles het Nicholas die volle verskrikking van Dotheboys Hall begin leer ken. Die skoolkamer was kaal en vuil, met gebreekte vensters wat met ou skryfboeke toegeprop was. Die swak behandelde leerlinge was maer, met die gesigte van ou mans wat verdonker is deur lyding en verwaarlosing. Toe Smike vra: “Is die wêreld so sleg en somber soos hierdie plek?” het Nicholas Nickleby geantwoord: “Selfs die swaarste, grofste werk in die wêreld sou gelukkiger wees as dit.”

Tyd het verloop. Nadat Fanny Squeers verlief geraak het op Nicholas, het sy 'n teepartytjie gereël waar Nicholas vir Fanny se vriendin Matilda en Matilda se verloofde, die groot Yorkshireman John Browdie, ontmoet het. Nicholas se gevoelens was duidelik, en hy het later vir Fanny gesê dat hy “nie een gedagte, wens of hoop” van liefde vir haar gehad het nie. Fanny was baie ontsteld oor sy verklaring.

Die ellendige lewe by Dotheboys Hall het voortgeduur. Een ysige Januarie-oggend is ontdek dat Smike weg was. Mnr. en mev. Squeers het die hele platteland deurgesoek totdat hy weer gevang is. Met die hele skool bymekaar, het mnr. Squeers begin om Smike te slaan.

“Stop!” het Nicholas uitgeroep in ’n stem wat die balke laat weergalm het. “Dit mag nie aangaan nie.”

Verskrik het Squeers vir SMIKE losgelaat. Toe, in 'n gewelddadige uitbarsting van woede en met 'n gil soos die gehuil van 'n wilde dier, het Squeers na Nicholas gespoeg en hom oor die gesig geslaan. Met al sy gevoelens van woede, minagting en verontwaardiging het Nicholas op Squeers afgespring, die kiere uit sy hand geruk, hom aan die keel gegryp en die skurk geslaan totdat hy om genade gebrul het.

Nicholas het die skool te voet verlaat. Op pad het hy vir John Browdie ontmoet, wat hom gelukgewens het met wat hy gedoen het. Die volgende oggend het hy in 'n skuur wakker geword. Smike, wat hom gevolg het, het op sy knieë neergeval en gesmeek: "Neem my asseblief saam met jou."
"Kom," het Nicholas gesê.

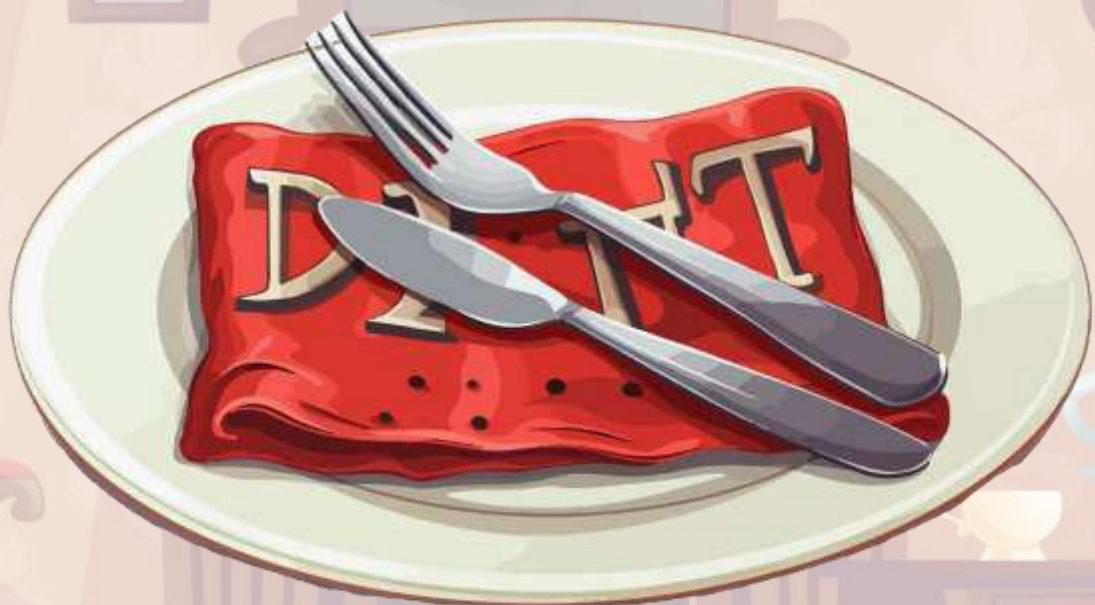
Newman Noggs was by sy vriende, die Kenwigses, toe Nicholas en Smike uitgeput van Yorkshire af daar aankom. 'n Brief was reeds deur 'n verbitterde Fanny Squeers aan Ralph gestuur, maar gelukkig was Ralph weg.

Terwyl Nicholas by Newman gebly het maar dringend werk nodig gehad het, het hy na die Algemene Agentskapskantoor gegaan, waar hy 'n mooi meisie, netjies geklee, saam met 'n slordige, rooigesig meisie gesien het.

Hy het werk by 'n korrupte LP geweier.

Onbewus daarvan dat Nicholas in Londen was, was Kate ongelukkig by Madame Mantalini se winkel. Een aand het Ralph haar genooi om by sy huis aandete te eet en gesê: "Kom met 'n huurkoets. Ek sal betaal. Goeienag ... a ... a ... God seën jou." Op een of ander manier het die seën gevoel asof dit in sy keel vassteek. Mev. Nickleby was opgewonde oor haar dogter se uitnodiging, en daarom was Kate lank voor die wagtyd gereed in haar swart syrok toe die bestelde koets opdaag.

By Golden Square het Ralph sy niggie na 'n weelderige vertrek geneem waar 'n paar here bymekaar was. Hulle is aan haar voorgestel as mnr. Pluck, mnr. Pyke, mnr. Mulberry Hawk en heer Frederick Verisopht, wat by die eerste oogopslag gesê het: “duiwels mooi.”

Tydens aandete moes Kate tussen heer Frederick en sir Mulberry sit. Toe mnr. Mulberry wreed optree, het Kate uit die kamer gehardloop. Mnr. Mulberry het haar boontoe gevolg. Toe Kate probeer ontsnap, het hy haar rok gegryp. “Laat my dadelik los, meneer!” het Kate uitgeroep. “Nie vir die wêreld nie!” was die aristokraat se bose antwoord.

“Wat gaan hier aan?” het Ralph geëis toe hy in die deuropening verskyn. Nadat hy sir Mulberry eenkant toe geneem het, het Ralph erken: “As deel van ’n sakeplan het ek gedink sy sou dalk ’n indruk op die dwase jongman maak ... Ek het gedink om hom geleideliker met hierdie plan in te lok.” Dit het geblyk dat Ralph ’n geldskierter was, en Kate was deel van sy plan om heer Frederick vas te trek.

waar werkgewers vir bediendes soos kokke, huiskneg, sekretarisse of diensmeisies kon adverteer, en mense met vaardighede werk kon adverteer. Vandag sou dit moontlik 'n arbeidsagentskap genoem word.

Kate het tyd geneem om van haar beproewing te herstel en was saam met haar ma toe Ralph met Fanny se brief oor Nicholas daar aankom, 'n brief vol lasterlike oordrywings.

Kate het verontwaardig uitgeroep: “Dit is 'n lafhartige sameswering!” “Alles bewys dat dit die waarheid is,” het Ralph volgehou.

“'n Leuen!” het 'n stem van buite gebrul. Die deur is oopgestamp en Nicholas het ingestap. Woedend het hy besluit dat hy Londen moes verlaat. Toe hy van sy ma en suster afskeid neem, het hy vir Ralph belowe: “Daar sal vroeër of later 'n dag van afrekening kom, en dit sal swaar op u neerkom as hulle onreg aangedoen word.”

Smike en Nicholas het na Portsmouth gereis, waar hulle 'n sekere mnr. Vincent Crummles ontmoet het en verrassend suksesvol geword het as deel van 'n toneelgeselskap.

In Londen het die balju's by Madame Mantalini se winkel opgedaag. Omdat sy nuwe werk nodig gehad het, het Kate 'n metgesel geword vir die flou en kleurlose mev. Witterly in Cadogan Place.

Intussen het heer Frederick en mnr. Mulberry 'n plan rakende Kate beraam. Hulle het mev. Nickleby by Ralph se kantoor ontmoet en haar huis toe begelei. Die aandag van die twee edelmanne het Kate se lewe so onaangenaam gemaak dat sy haar oom gesmeek het om in te gryp — maar tevergeefs.

In Victoriaanse tye het toneelgeselskappe van dorp tot dorp gereis. Voor die dae van rolprente en televisie was hul opvoerings 'n gewilde vorm van vermaak.

Newman Noggs het Kate se smeekbede gehoor. “Moenie meer huil nie,” het hy gefluister. “Ek sal jou binnekort sien. Ha! Ha! Ha! En iemand anders ook.” Hy het onmiddellik vir Nicholas geskryf, wat saam met Smike terug Londen toe vertrek het.

Toe Nicholas en Smike by 'n hotel stilgehou het om iets te eet en te drink, het Nicholas 'n man hoor praat van “klein Kate Nickleby.” Dit was mnr. Mulberry saam met lord Frederick. “Jou naam en adres?” het Nicholas geëis, vasbeslote om sy suster se eer te verdedig. Toe mnr. Mulberry weier om enige van die twee te gee, het Nicholas op sy koets geklim. Mnr. Mulberry het Nicholas met sy sweep geslaan, maar Nicholas het die handvatsel gegryp en sy teenstander se gesig oopgesny. Toe die perd op hol slaan, is Nicholas van die koets afgegooi. Verder in die straat het die koets verongeluk.

Nicholas het dadelik na Newman gegaan, wat verduidelik het wat Kate moes verduur. Terwyl Nicholas sy familie uit Thamesstraat verhuis het, het Newman in die geheim 'n briefie van Nicholas aan Ralph afgelewer: "Jou familie verbreek bande met jou, want hulle ken geen groter skande as die bloedband wat hulle net in naam aan jou verbind nie."

Gelukkig het Nicholas vir Ned en Charles Cheeryble ontmoet, wat hom as 'n klerk aangestel het. Een dag het Nicholas Charles se kamer binnegegaan en die mooi meisie van die Algemene Agentskapskantoor op haar knieë en in groot nood aangetref. Geskok het hy teruggestaan.

Net toe dinge beter begin gaan het vir Nicholas, sy familie en sy vriende, is Smike deur Squeers gevang, wat hom in 'n kamer by mnr. Snawley se huis toegesluit het. Dit was slegs danksy John Browdie, wat saam met sy nuwe vrou Matilda in Londen gekuier het, dat Smike gered is.

Terwyl hy rente gaan invorder het by mense aan wie hy geld geleen het, het Ralph 'n verarmde man ontmoet. Twintig jaar tevore was hierdie man, Brooker, sy klerk, maar Ralph het hom sleg behandel en hulle het vervreem geraak. “Is dié wat jou naam dra vir jou dierbaar?” het Brooker dreigend gevra toe Ralph geweier het om vir hom geld te gee. “Hulle is nie,” was Ralph se antwoord.

John en Matilda het saam met mev. Nickleby tee gedrink toe Ralph saam met Squeers en mnr. Snawley daar instap. “Ek het sy pa hier,” het Ralph beweer en na Smike gewys. “Ek wil my seun hê,” het mnr. Snawley geëis. Doodsbang het Smike uitgeroep: “Ek sal nie saam met hom van julle af weggaan nie.” Amptelik-uitziende dokumente is uitgehaal, maar Nicholas het ’n slinkse plan vermoed, en Smike het gebly.

Een dag het Charles Cheeryble vir Nicholas gevra of hy hom sou help om die jong vrou van die Algemene Agentskapskantoor by te staan sonder dat haar pa daarvan weet. Die jong vrou se naam was Madeline Bray, en sy was die dogter van 'n vrou, nou oorlede, op wie Charles in sy jeug verlief was. Nicholas het ingestem. Intussen het Newman Noggs gehoor hoe 'n ander geldskietter, genaamd Gride, vir Ralph vertel van sy planne om met Madeline te trou in ruil daarvoor dat hy 'n skuld afskryf.

Omdat mnr. Bray ook by Ralph in die skuld was, het Gride Ralph se hulp nodig gehad. Newman het vir Nicholas vertel wat hy gehoor het, en die jongman het Madeline gesmeek om nie met die troue voort te gaan nie — maar tevergeefs. Hy het selfs vir Gride geld aangebied, maar is geweier.

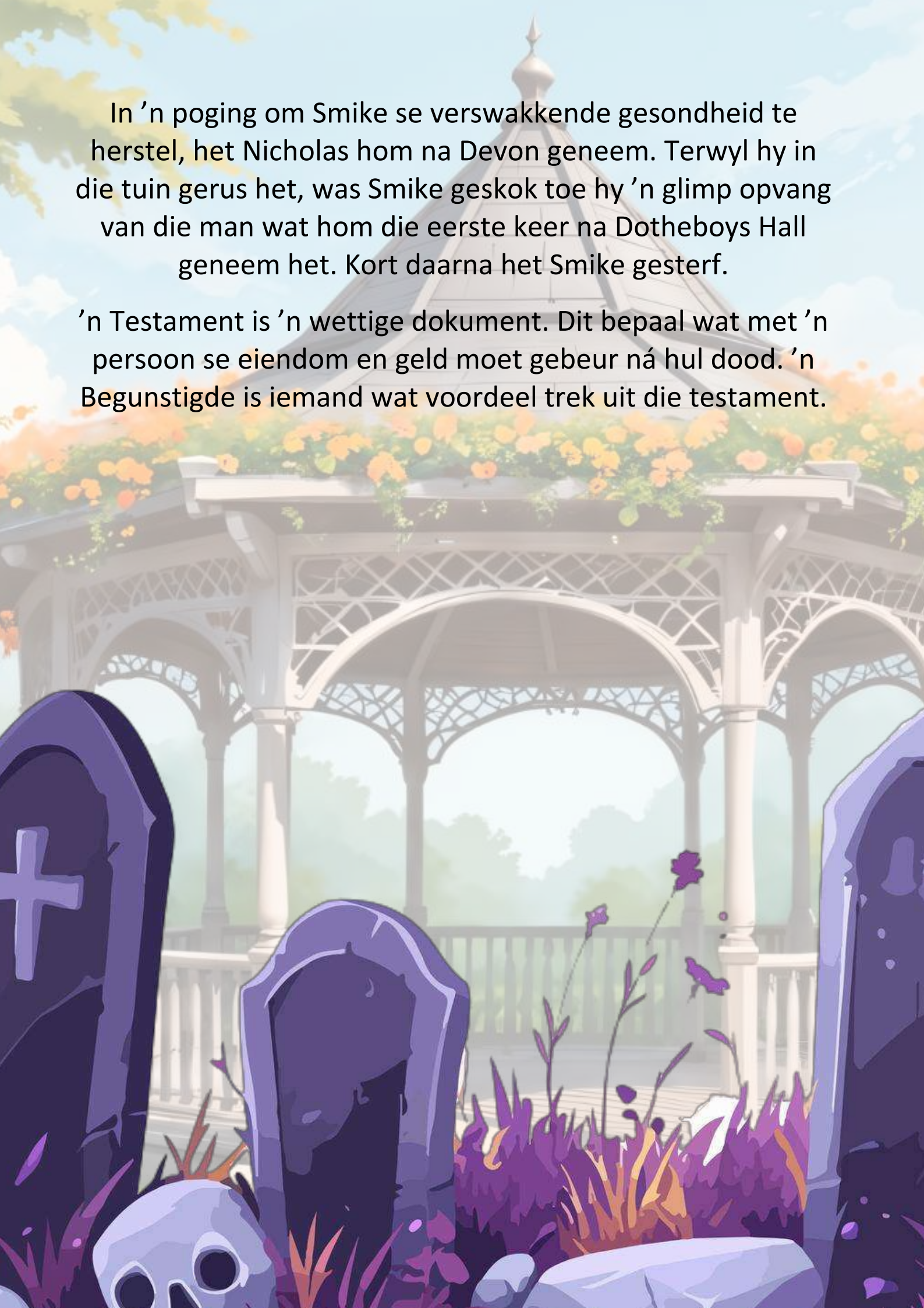

Op die oggend van die troue het Nicholas saam met Kate na die Bray-huis gegaan. Terwyl hy met Gride en Ralph gestry het, is die geluid gehoor van iets wat bo val. Madeline het geskree. Haar pa het dood neergeval. Hoewel Gride en Ralph beswaar gemaak het, het Nicholas vir Madeline na 'n koets gedra en haar geneem om by sy ma te gaan bly.

Gride se huishoudster, die dowe mev. Sliderskew, het kort daarna verdwyn saam met 'n paar belangrike dokumente. Squeers is deur Ralph oorreed om te help om hulle terug te kry. Ná 'n slim toesigoperasie het Newman Noggs en die Cheeryble-broers se neef, Frank, vir Squeers en mev. Sliderskew met die gesteelde dokumente gevang. Een van die dokumente wat in Squeers se jas versteek was, was die testament van Madeline Bray se oupa aan moederskant. Madeline is as die erfgenaam daarin benoem.

In 'n poging om Smike se verswakkende gesondheid te herstel, het Nicholas hom na Devon geneem. Terwyl hy in die tuin gerus het, was Smike geskok toe hy 'n glimp opvang van die man wat hom die eerste keer na Dotheboys Hall geneem het. Kort daarna het Smike gesterf.

'n Testament is 'n wettige dokument. Dit bepaal wat met 'n persoon se eiendom en geld moet gebeur ná hul dood. 'n Begunstigde is iemand wat voordeel trek uit die testament.

Dinge het van sleg na erger gegaan vir Ralph Nickleby. Sy vennote het hom verlaat en 'n slegte transaksie het hom tien duisend pond laat verloor. Daarna het hy by Brooker geleer dat, baie jare tevore, toe Ralph se vervreemde vrou gesterf het, Brooker gelieg het oor wat van Ralph se seun geword het. Die kind het nie gesterf nie, maar is deur Brooker na Dotheboys geneem. Brooker het gesê: “Ek het vas besluit om eendag die geheim bekend te maak en dit te gebruik om geld te kry.” Nou was dit te laat — die oorlede Smike was Ralph se seun. Terwyl die reën teen die venster getik het, het Ralph sy eie lewe geneem.

Vir ander was daar 'n gelukkiger einde. Nicholas is met Madeline getroud, en Kate het met die Cheeryble-broers se neef, Frank, getrou. Mev. Nickleby het soms by haar seun en soms by haar dogter gewoon. Getroue Newman Noggs het naby Nicholas gewoon.

Bo in Yorkshire het 'n klomp skril stemme uitgeroep: "Squeers is in die tronk, en ons gaan weghardloop!" Só 'n gejuig het opgegaan soos die mure van Dotheboys Hall nog nooit gehoor het nie. Toe die geluid wegsterf, was daar nie een seun meer in die skool oor nie.

THINK

DIGITAL ACADEMY

